

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Освітня програма	22624 Дошкільна освіта
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	012 Дошкільна освіта

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЕДЕБО - Едина державна електронна база з питань освіти

ЕКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

03.12.2020 р.

Справа № 1161/AC-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань о1 "Освіта" у складі:

Островська Катерина Олексіївна – головуючий,

Андрощук Ігор Петрович,

Гавриленко Тетяна Леонідівна,

Демченко Олена Петрівна,

Лобода Дмитро Олександрович,

Огністий Андрій Володимирович,

Попович Анжеліка Станіславівна,

за участі запрошених осіб:

Бутенко Віта Григорівна – гарант ОП,

Найда Руслана Григорівна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	22624
Назва ОП	Дошкільна освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 7, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Згідно висновку ГЕР попередньої акредитації (оцінка Е за критерієм 1), мета представленої ОП не повною мірою відображає її специфіку, оскільки за результатами навчання може присвоюватись кваліфікація відповідно до додаткових спеціальностей (013 Початкова освіта, 016 Спеціальна освіта). На думку ЕГ та ГЕР, в оновленій ОП цілі програми узгоджено із місією та стратегією ЗВО, дозволяють досягнути заявлених РН.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заинтересованих сторін

не застосовується

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ГЕР констатує, що оновлена ОП приведена до вимог Стандарту вищої освіти за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Усі ЗК, ФК та ПРН дослівно відповідають Стандарту. На думку ГЕР, доцільно було б сформувати 1-2 ФК та ПРН, які б підкреслювали унікальність цієї ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Структура та зміст ОП відповідає вимогам затвердженого Стандарту (Наказ МОНУ №572 від 29.04.2020 р.).

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

У висновку ГЕР попередньої акредитації (оцінка Е за критерієм 2) у пункті «Придатність до працевлаштування» зазначено, що випускники зможуть обійтися завідувача відділу та директора ЗДО, проте в навчальному плані відсутні освітні компоненти, які дозволяють сформувати компетентності відповідно до заявлених посад. В оновленій ОП усунуті вище зазначені кваліфікації; заявлені кваліфікації у пункті «Придатність до працевлаштування» формуються відповідними ОК на ОП.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

На сайті ЗВО у каталозі вибіркових дисциплін <https://sspu.edu.ua/kataloh-vybirkovykh-dystsypilin> за спеціальністю 012 Дошкільна освіта» передбачено 10 ОК обсягом 46 кредитів ЄКТС, з яких здобувачі освіти обирають 5 ОК обсягом 23 кредити ЄКТС. Однак, для деяких з них відсутні сила буси, що певним чином обмежує можливість їх вибору здобувачами освіти. Крім того, у силабусах ОК відсутні форми контрольних заходів, списки рекомендованої літератури. У рекомендаціях ГЕР попередньої акредитації зазначалося: «Для здобувачів, які вступили на умовах перехресного вступу, розробити окремий навчальний план з урахуванням п.п. 2.8 наказу №506 з присудженням кваліфікації «Магістр дошкільної освіти. Вихователь дітей раннього та дошкільного віку». Проектна група не розробляла окремого НП для здобувачів освіти перехресного вступу, що цілком виправдано, оскільки ОП відповідає Стандарту, збалансована і дає можливість усім здобувачам освіти досягнути зазначених ПРН.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

не застосовується

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силabusа або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'ективність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної добroчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну добroчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної добroчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задоволінити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

У рекомендаціях ГЕР попередньої акредитації зазначалося: «Завершити формувати внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в СумДПУ та запровадити систему моніторингу думки здобувачів щодо оптимізації освітнього

процесу (змісту, форм, методів, засобів та ін.)» ЕГ та ГЕР засвідчує системну діяльність внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти СумДПУ імені А.С.Макаренка та залучення стейххолдерів до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проект із метою отримання зауважень та пропозицій заинтересованих сторін

Неоприлюднений проект ОП за посиланням звіту само оцінювання, якщо обрати відповідний інститут та спеціальність 012 Дошкільна освіта, то посилання неактивне. <https://www.sspu.edu.ua/osvitni-programy-2020-rik>

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заинтересованих сторін та суспільства

Посилання на оновлену ОП, представлене у звіті само оцінювання http://dpo.ippp.sspu.edu.ua/images/Osvitni_programu/OП/op_2020_standart.pdf не активне.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до

тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної добросесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної добросесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

- Рекомендувати доповнити ФК та ПРН за ОП компетентностями та результатами навчання, які підкреслюють унікальність ОП.
- Активізувати залучення стейкголдерів (здобувачів вищої освіти «Магістр», академічну спільноту) до обговорення процесу оновлення цілей та змісту ОП Дошкільна освіта.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

- Оприлюднити усі силабуси вибіркових ОК на сайті ЗВО за ОП Дошкільна освіта.
- Модернізувати сила буси ОК за ОП, доповнивши їх формами та методами навчання, контрольними заходами, списками рекомендованої літератури.
- Розширити перелік інструментів формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти за ОП(більше ОК для вибору, можливість вибору ОК з інших ОП, компенсаційні курси, факультативи тощо).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

- Рекомендувати заохочувати здобувачів вищої освіти брати участь у проектах неформальної освіти під час навчання за ОП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

- Активізувати академічну мобільність здобувачів освіти, які навчаються на ОП.
- Підвищити рівень активності здобувачів вищої освіти у науковій та інтернаціональній діяльності за ОП.
- Удосконалити процедуру внесення пропозицій щодо форм та методів навчання здобувачами вищої освіти.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросесність

- Оприлюднювати заздалегідь програми семестрового контролю із зазначенням форми семестрового контролю та критеріїв оцінювання.
- Урізноманітнити дистанційні форми проведення контрольних заходів оцінювання здобувачів вищої освіти.

Критерій 6. Людські ресурси

- Стимулювати участь НПП, які викладають на ОП, у програмах академічної мобільності з метою удосконалення професійної та викладацької майстерності.
- Активно та системно залучати “зовнішніх” професіоналів-практиків до навчальних занять за освітньою програмою.
- Залучити практиків, експертів галузі до проведення аудиторних занять на регулярній основі.
- Активізувати публікації статей НПП у міжнародних наукометрических виданнях Scopus та WoS.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

- Посилити інформаційну роботу серед здобувачів освіти щодо процесу врегулювання конфліктів інтересів у ході реалізації ОП

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

- Удосконалити механізм узагальнення результатів анкетування усіх стейкхолдерів щодо забезпечення якості ОП та оприлюднення цих результатів на сайті ЗВО.

Критерій 9. Прозорість та публічність

- Рекомендувати оприлюднювати отримані зауваження та пропозиції щодо ОП на сайті університету.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ОСТРОВСЬКА КАТЕРИНА ОЛЕКСІЙВНА